

Dávid és Jeruzsálem – mélységeket és magasságokat megjárva

ÉNEKEK: 161, 23, 259, Az Úr csodásan működik, 509.

Textus: Sámuel II. könyve 5,6-16

„A király pedig embereivel együtt fölvonult Jeruzsálem alá az országban lakó jebúsziai ellen. Azok azonban ezt mondták Dávidnak: Ide ugyan nem jössz be! Hiszen még a vakok és sánták is elűznek téged! Mert azt gondolták, hogy Dávid nem tud bemenni oda. Dávid azonban elfoglalta Sion sziklavárát, és ez lett Dávid városa. És ezt mondta Dávid azon a napon: Mindenki, aki öli a jebúsziat, nyomuljon a csatornához! Mert ezeket a sántákat és vakokat szívből gyűlöli Dávid. Ezért mondják: Vak és sánta ne menjen be a templomba! Ezután letelepedett Dávid a sziklavárban, és elnevezte azt Dávid városának. Körülötte építkezni kezdett Dávid, a Milló-erődtől fogva befelé. Dávid egyre jobban emelkedett és növekedett, mert vele volt az Úr, a Seregek Istene. Híram, Tírusz királya követeket küldött Dávidhoz, azután cédrusfákat, ácsmestereket és kőműveseket, akik palotát építettek Dávidnak. Ekkor megértette Dávid, hogy az Úr megerősítette királyságát Izraelben, és hogy nagyra tette királyságát népének, Izraelnek a javára. Miután Dávid Hebrónból Jeruzsálembe költözött, még ott is vett el másodfeleségeket és feleségeket, és még születtek Dávidnak fiai és leányai. Ez a nevük azoknak, akik Jeruzsálemben születtek neki: Sammúa, Sóbáb, Nátán és Salamon, Jibhár, Elísúa, Nefeg és Jáfia, Elísámá, Eljádá és Elífelet.”

Kedves Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban,

Pál apostol annak idején a rómabeli gyülekezetbe sokszor kívánt és készült elmenni, de mindig akadályokba ütközött. Végképp nem tartom magam méltónak arra, hogy Pálhoz tegyem magam hasonlóvá, de ezúttal én is megakadályoztattam abban, hogy közöttetek személyesen szolgáljak Isten igéjével. Úgy tűnik számunkra, hogy az evangélium hirdetésének egy szokatlan módja az, amikor a helyi lelkipásztor olvassa fel egy másik lelkész igehirdetését, pedig épp az első keresztyének gyakorlatába illeszkedik bele. Jól tudjuk, hogy egy-egy újszövetségi levél illetve üzenet sorra végigjárta a már meglévő gyülekezeteket, és azokban felolvasták őket. Hiszem, hogy ha Isten Lelke jelen van és munkálkodik, akkor az igehirdetés formája egészen

másodlagossá válik, és az emberi életek Krisztus képére formálódnak. Mert sohasem az igehirdető személye, hanem az evangélium ereje az, ami vonz és hat.

Másrészt nem könnyű, amikor az embert evangelizációs estéken való szolgálatra kéri fel. Mert rögtön azok a nagy szónokok, evangelizátorok jutnak eszünkbe, akiknek igehirdetését tömegek hallhatták, akiknek a prédikációjára tömegek tértek meg, és sok esetben az alkalom után tömeges bűnvallás, Krisztushoz fordulás történt. Egy kollégám mesélte, hogy egy alkalommal, amikor őt evangelizációra kérték fel, a helyi gyülekezet gondnoka az istentisztelet előtt őt félrevonva azt kérdezte: tiszteletes úr, milyen felhívást fog intézni a végén a gyülekezethez? Mire gondol? – kérdezett vissza a lelkipásztor. Hát tudja, van, aki azt kéri, a záróének után maradjon bent a templomban, aki átadja életét Krisztusnak; van, aki kézfelemelésre szólítja fel azokat, akik újra letennék bűneiket a kereszt alá... a tiszteletes úr milyen felhívást fog intézni a gyülekezethez? - hangzott a gondnok válasza. A nevezett kollégám összezavarodott. Ő nem készült efféle liturgiai elemmel. S megvallom, én sem fogok senkitől nyilvános vallástételt, bűnbánatot várni. Azt gondolom, minden jó szándék ellenére is az inkább szól embereknek, mint Istennek. Isten, aki a szívek vizsgálója minden rejtett szándékunkat ismeri. Ha Ő szól, az ember nem marad érintetlenül. Ha pedig nem szól, hiábavaló minden emberi próbálkozásunk, korai bármiféle üdvhirdetésünk.

Engedjék meg hát a testvérek, hogy e három egymást követő esti evangelizációs istentisztelet ne a tömegek megszólítását, hanem az egyes igehallgatók önvizsgálatát, épülését szolgálja.

Mai esténk témája: Dávid és Jeruzsálem – mélységeket és magasságokat megjárva. Mindannyiunk élete mélységek és magasságok között telik, s ha Dávid életútját górcső alá vesszük, sok mindenben magunkra ismerhetünk. Ki abban, ahogyan Dávid

apja legkisebbjeként mégis sokra viszi, ki abban, ahogyan Dávid a szerelmi életében, házasságában csődöt mond, ki abban, ahogyan Dávid minden észérv ellenére győzedelmeskedik a vele szemben álló Góliátnyi kihívással, ki pedig abban, ahogyan Dávid sikeresen vagy éppen sikertelenül tanácsolja, vezetgeti gyermekeit. Ott vagyunk mi is, ott fut a mi életünk is Dávidnak, a juhásztorból lett istenszerető királynak az élete mellett.

Vegyük sorban ezeket az állomásokat egyesével is.

1. 1Sám 16-ban olvasunk arról, hogy az Úr miután Saul önmagát istenellenes gondolkodásával, cselekedeteivel méltatlanná tette, megbízza Sámuel prófétát, hogy titokban keresse fel Isait, és az ő fiai közül kenje fel új, Isten szerinti királlyá azt, akire az Úr igent mond. Sámuel az Úrtól kapott felelősséget hordozta, és a szíve össze volt törve. Nagyon szomorú volt Saul miatt az ősz, idős próféta, aki már készült elmenni ebből a világból. Azt látta, hogy az ő szolgálata is kudarcot vallott, hiszen Sault ő kente királlyá. Hány ilyen nagyszülő, szülő, lelkész, és más felelősséget hordozó hívő ember van, akár fiatal is, aki úgy érzi, hogy nincs értelme, nem mozdulnak a dolgok a barátom, az édesanyám, a fiam vagy a gyülekezetem életében? Csak úgy „elvagyunk”, és ez jó, mert nincs nagy vész, de közben nem történik semmi. Sámuel szomorú, de az Úrnak van ötlete, látása, elképzelése. „Az Úr azonban ezt mondta Sámuelnek: Meddig bánkódsz még Saul miatt?” Hányan vakargatjuk a sebeinket, bánkódunk, sóhajtozunk, szinte ragaszkodunk a gondjainkhoz, fájdalmainkhoz. Nem merjük elengedni őket, nem is hisszük, hogy el lehetne engedni. „Meddig bánkódsz még Saul miatt, hiszen én elvettem, és nem marad Izrael királya? Töltsd meg olajjal szarudat, és indulj!” Vannak szakaszok, amelyek lezáródnak az életünkben. Kezdődik a terápia. Ősz, idős

Sámuel indulj, tedd, mert én küldelek! – mondja az Úr. És ekkor találkozik Dáviddal, akit ráadásul a juhok között talál meg, ott keni fel őt királlyá. Azt üzeni nekünk az ige, hogy Isten számon tart minket, lát minket, akár kicsinyek, jelentéktelenek vagyunk, mint az ifjú Dávid, akár idősek, mint az agg, megfáradt Sámuel. Látja a szívünk állapotát. Látja a bánatot és a vészt is, látja az elesettséget, a távolságot, de Ő nemcsak lát, hanem cselekszik is. Elküldi az Ő szavát, jelenlétét és megkérdezi: Hol vagy? Merre jársz? Hogy bírod? Ne rejtőzz el, az Úr szeret téged, halálosan szeret! Úgy szeret, hogy életét adta érted és testében maga vitte fel a fára a te bűneidet, betegségeidet, elesettségeidet. Nem egyszerűen áldozatot mutatott be, hanem ő maga lett az áldozat. Dávid életével jó elgondolása, terve volt Istennek. Merem és tudom hirdetni, hogy jó elgondolása és terve van a mi életünkkel, mert tapasztalom és látom, hogy mit jelent, amikor Isten belép egy-egy ember életébe, és vele is marad.

2. És Isten ott van Dáviddal akkor is, amikor Góliáttal vívja emberileg reménytelen harcát. Azt hisszük sokszor, hogy amikor Isten közelébe kerül az életünk, akkor minden sínen van, gond és baj többé el nem érhet bennünket. Harc mindig volt, mindig van és lesz. Személyes harcaink is mindig lesznek. Minél inkább az Úréi vagyunk, annál több lesz. Mert csend a temetőben van. A gonosz csak azokat támadja, akik élnek, akik vágynak Isten közelségére. Ha vannak küzdelmeink, az annyit jelent, hogy élünk, és az Úr tud rólunk. A gonosz is, és el akar választani bennünket Istentől. És minél inkább az Úrhoz tartozunk, annál hangosabban vádol, kigúnyol minket: Kik vagytok ti, mai felvidéki magyar keresztyének? Mit akartok? Van még egyáltalán létalapotok? Annyi bűn, hazugság, meghasonlás, inkvizíció, vallási háború, erőtlenség, bűn

közben és után. Mit beszéltek, mit imádkoztok, képmutatók!? Megvannak életünk Góliátjai. Az ige alapján elsősorban arról kell beszélnünk, hogy működnek istenellenes, egyházellenes erők a világban, Európában. Szlovákiában is fellépnek olyan erők, amelyek szeretnék Istent kiiktatni a gondolatokból, a szívekből, a családi életekből. Ezzel Isten népe számol, nem elfut és megijed tőle. Erről tudnunk kell, így van, nem tudunk rajta változtatni. De Isten minden törekvésünk ellenére akar és tud adni győzelmeket a Góliátokkal, a mi erőnket meghaladó hatalmakkal szemben, vagyis a gonosszal szemben. A kísértésben akar adni győzelmet. Ezt úgy tudja megadni, ha beteljesedünk az Ő jelenlétével. Néha nagyon nehéz állapotok, helyzetek tudnak kialakulni, és Isten nem mindig úgy ad szabadulást, hogy előttünk dől el Góliát. Sőt a Góliátok esetleg körtáncot járnak, és közben belül mégis szabadok vagyunk: Ahogyan az Úr Jézus áll megkötözve egy darócruhában, szelíden az akkori világ korlátlan hatalmú jogi képviselője, Pilátus előtt. Látszólag alávetetten, valójában az egész mindenség uraként. Egy-egy nehéz helyzetben, amikor a lehetőségeket már alaposan kiveséztük, szoktunk felsóhajtani a férjessel: miért várunk mi Krisztus követőiként mindig jólétet, nyugalmat ebben a világban, amikor a Mestert is üldözték, vádolták, külső és belső támadások érték? Miért lenne jobb egy tanítvány sorsa, és ha jobb lenne, vajon az jogos és megnyugtató lenne-e? Krisztus útját nem csak a magasságokban érdemes járni, hanem a mélységekben is érdemes őbelé kapaszkodni.

3. Dávid életében is eljött a magasságok után a mélység, egy elérhetetlen szerelem képében. Az ilyen történetek – melyeket kicsit lélegzetvisszafojtva olvasunk, mert Isten embereinek hatalmas bukásairól szólnak – mégis sokunk számára

evangéliummá válnak. Ők is emberek voltak, Isten gyermekei, akikről Istennek nagyszerű elképzelése és terve volt, és majdhogynem mindent elveszítettek életük ilyen eseményeinél. De az Úr nem hagyta el őket, megbotló gyermekeiért küzdött, utánuk ment, kereste őket. Akkor, amikor Dávid körül már minden kialakult: volt egzisztenciája, feljutott a csúcsra, megalapította a fővárost, megépítette palotáját, a szövetség ládáját nagy örömmel Jeruzsálembé hozta, sorra megnyerte a háborúkat; minden működött körülötte, akkor jött el a bukása. Itt-ott persze voltak harcok, de ő már profi volt. Évtizedek teltek el az Úr szolgálatában. És élvezte munkájának, szolgálatának és hitének gyümölcseit. Úgy érezte, hogy minden rendben van. És ekkor jön Betsabé. Dávidot, aki kamaszként leterítette Góliátot, éveken keresztül küzdött a kemény, rafinált, őrjöngő Saullal, fantasztikus győzelmeket vívott a filiszteusok és mások ellen, most egy asszony szépsége földre kényszeríti. És Dávid egyre sodródik. Magához hívja az asszonyt, vele hál, halálba küldi a férjet, elveszi a nőt. Legyőzte Dávidot a bűn, és a bűn erős nagyon. Nem a szerelem a bűn, nem az, hogy Betsabé szép termetű volt, vagy hogy Dávid erős férfi. Nem ez a bűn. Nem! A bűn az, ami fájdalmat okoz, ami megtöri az egységet, a teljességet, aminek fájdalmas következményei vannak. De Isten nem engedi Dávidot elveszni. Elküldi hozzá Nátánt, a prófétát, aki nem kertel, nem a nagy király kénye-kedve szerint szól, hanem Isten igaz, bűnöket leleplező igéjét. Ez olyan jó, olyan fontos, hogy ha nagy bajban vagyunk, akkor is szól hozzánk az Úr! Istennek van gondja arra, hogy eltévelyedett szolgálóihoz elküldi az ő szavát. S amikor Dávid belátja, megvallja bűnét, Isten bűnbocsánatot hirdet felé. De az ingyen kegyelem nem jelent olcsó kegyelmet. „Mivel azonban ezzel a tettel okot adtál az Úr ellenségeinek a

gyalázkodásra, azért meg kell halnia a fiadnak, aki született neked.” Nagyon nagy ajándék, hogy van bűnbocsánat az Úr Jézus Krisztus szerelméért, ez óriási ajándéka Istennek, de a bűneinknek sokszor vannak következményei. Ezért Isten irgalmával, de hirdetnem kell magam és mások számára, hogy féljünk vétkezni! Mert sok fájdalomunk lesz nekünk és környezetünknek! Sokan azt hiszik, ha megtértek, minden el van rendezve. Sajnos nem, sajnos vannak következmények. Az Úr nagyon sok mindent meg tud gyógyítani, helyre tud állítani, de a bűn súlyos valóság, megvannak a nyomai. Ebben az esetben meghal a gyermek, és nem „távozik el a fegyver” Dávid házatól. Aztán jön ugyan egy salamoni időszak, de Salamon szívét is elviszik az asszonyok, szétszakad az ország, évszázadokon át háborúság, nyomorúság következik. Minden kiált a megváltásért, a Megváltóért. Az ember szereti a bűnt is, és magát is. Az Isten gyűlöli a bűnt, azért, mert az rossz, céltévesztés, boldogtalanságot okoz. A bűnöst viszont szereti, nem akárhogyan, halálosan! Ez a mi egyetlen esélyünk és reménységünk.

És így, ezeket az életállomásokat a háttérben tudva jutunk el oda, hogy Dávid és az általa alapított főváros viszonyát is közelebbről tudjuk megvizsgálni. Az ősi, körülkerített város elfoglalása nem kis hadi sikert jelentett, a királyi palota megépítése is az építészet és külkereskedelem ókori bravúrja, de én itt most inkább arról szeretnék beszélni, hogy Dávid fontosnak látja mindezek mellett Isten jelenlétét is maga mellett tudni. Itt, a fővárosban élő maroknyi református magyar ember ezt a vágyat jól érti. A fővárosban sok téren könnyebb az élet, mint egy félreeső, vidéki településen, de az istenellenes hatalmak, a kísértések is hatványozottan jelen vannak. Jó, ha magam mellett tudhatom ezek között az Urat. Dávid Jeruzsálembé hozatja hát a szent ládát, hogy aztán tervei szerint méltó hajlékot, fényűző templomot építsen az Úr

nevének. Dávidnak volt egy álma – amit Isten adott neki –, hogy legyen egy hely az emberek számára, ahol találkozhatnak az élő Istennel. A választott nép számára a szövetség ládája Isten jelenlétét jelentette. Amikor Isten elkészíttette Mózesrel, azt mondta, hogy Ő ott fog szólni, ahol a láda van. Az Isten él és szól! Óriási különbség van aközött, hogy mi, emberek elmondunk dolgokat, gondolatokat Istenről, vagy az élő Isten szólal meg. Tényleg van Isten, és Ő beszél. Ma is megszólal. Különös, izgalmas dolog ez, annak az Istennek a hangját hallani, aki minden jót eltervezett és megvalósított! Dávid álma, szerelme az Isten volt. Élete és mindene volt az Isten. Miért? Azért, mert Ő szólt hozzá, és Dávid megismerte Istent. Dávidban az a vágy lüktetett, hogy az Úr ott lakozzon közöttük. Hogy közöttünk lakjon! Mert van egyház, van gyülekezet Isten nélkül is! Van vallásos ember az élő Úr jelenléte nélkül! De Dávid nem ilyen életet, nem ilyen fővárost akar. Elhozatja hát az Úr ládáját, jelenlétének szimbólumát. Csakhogy közben történik egy váratlan dolog. *„Amikor Nákon szérűjéhez értek, Uzzá az Isten ládájaához kapott, és megfogta, mert megbotlottak az ökrök. Ezért fellángolt az ÚR haragja Uzzá ellen. Nyomban lesújtott rá meggondolatlanságáért az Isten, és meghalt ott, az Isten ládája mellett. Akkor félni kezdett Dávid az ÚRtól, és ezt gondolta: Hogy jöhetne hozzám az ÚR ládája? És nem akarta Dávid magához vitetni az ÚR ládáját Dávid városába, hanem elvitette a gáti Óbéd-Edóm házába. Három hónapig volt az ÚR ládája a gáti Óbéd-Edóm házában, és megáldotta az ÚR Óbéd-Edómot és egész háza népét.”* Mi történt? Különös történet! Vitték az Úr ládáját, amely Isten jelenlétének a szimbóluma, ahhoz ember nem nyúlhatott. Uzzá megijedt és elkapta, emberi szándékkal, hogy ő majd megoldja a helyzetet, megsegíti az Istent. Ez az, amit az Úr nem enged, Ő szuverén Isten. Ő jön, de nem azért, mert mi ide parancsoltuk. Mi itt vagyunk a templomban, de Ő jön ide hozzánk. Nem mi idézzük Őt ide imával, énekkel, kórossal, bármivel. Az Isten szent és szuverén. Ő tud rólunk, de nem enged az emberi, vallásos

manipulációknak, térítéseknek. Az evangéliumi keresztyénség ott kezdődik, hogy tudjuk, hogy Isten szuverén Úr. Az Isten szent, és az ember sokszor szentségtelenül, tisztátalanul közeledik hozzá. A felolvasott igében hirtelen megállt a menet. Leállt az istentisztelet. Dávid megijedt, megdöbbsent, hogy ennyire szent az Úr. Ő élő, cselekvő Isten! Elgondolkodtató, mi hogy beszélünk és mit gondolunk az Úrról? Hogyan szoktunk beszélni az Úr dolgairól? Tudjuk-e azt, hogy Ő az Isten, hogy Ő emésztő tűz? Tűz, mely elsősorban a szeretet tüze, de a szentségnek is a tüze. Nem lehet Őt szennyes kézzel megfogni, asztalra, falra tenni, kifaragni, dogmarendszerbe, filozófiai tételekbe szorítani. Nem engedi! Dávid maga is megdöbbsent: itt van Isten! Itt van Isten köztünk, de nem azért, mert mi ide jöttünk, hanem mert Ő tud rólunk és örök, teljes szeretettel vonz minket. És Dávid félni kezdi a szent és érinthetetlen Istent, ezért inkább Óbéd Edómnál helyezi el a szent ládát. De aztán megtudja, hogy Óbéd Edóm háza Isten jelenlétének áldásával telt meg, és újra vágyakozni kezd. Ezért végül nagy örömmel, ünnepi istentisztelettel mégis elviszi a szent ládát Jeruzsálembe. Mert ugyan lehet Isten nélkül élni, de nem érdemes. Nem illik az istenképűségre teremtett emberhez. Ha pedig már vágyunk arra, hogy minden napunkat, minden percünket az Élő Istennel töltsük, akkor Ő lakozást vesz nálunk. Annak az életnek az lesz a neve, hogy a nagy Király városa, a Sion hegye, a Dávid városa, a szent város. Ott lakik az Úr. Legyen ilyen Isten jelenlétével teljes a mi életünk is, mert élni csak így érdemes: Istennel egy légtérben. Ámen.